

Som helhed betragtet, forsker dansk erhvervsliv for lidt. Indsatsen er ganske vist steget pænt i de seneste år, jf. figur 2, og udviklingen synes fortsat at gå i den rigtige retning. Men erhvervslivets generelle forsknings- og udviklingsaktiviteter er dog fortsat under gennemsnittet, hvis vi sammenligner os med OECD og EU-landene, som det fremgår af figur 2.

Vi forklarer normalt den beskedne forskningsindsats i det private erhvervsliv med, at Danmark har for få store virksomheder, der kan trække de private forskningsinvesteringer op på et niveau som i vore nabolande. Det er ikke hele forklaringen. I flere lande, blandt andet USA, er der tegn på, at en stor del af den økonomiske vækst foregår i højteknologiske små og mellemstore virksomheder, hvilket lover godt for Danmarks fremtid.

Regeringen vil arbejde for, at de offentlige og private midler kommer til at spille bedre sammen gennem øget vægt på "noget-for-noget princippet", altså at større forskningsinvesteringer baseres på gensidig og flersidig finansiering af både private og offentlige parter.

For at der kan blive tale om dansk højteknologisk nicheproduktion, skal de rigtige ideer straks opfanges, videreudvikles og bearbejdes. Det kræver en intim kontakt mellem forskningen og virksomheder. Der er derfor behov for at udvikle de virkemidler, der stimulerer til gensidigt forpligtende samarbejde og nye initiativer i såvel offentlige som private forskningsmiljøer.

A.P. Møller er gået foran med et spændende eksempel, og har bevilget 75 mio. kr. til et nyt forskningsinstitut for computerstyret produktionsteknologi på Odense Universitet. Pengene gives til en gruppe matematikere, der i samarbejde med Lindøværftet har udviklet computerstyrede produktionssystemer, der langt overgår det, de fleste andre lande kan. Der er også flere andre eksempler på spændende offentligt-privat samspil. F.eks. har Lego og Novo Nordisk for nylig indgået et samarbejde med universitetsforskere inden for så forskellige områder som forskning i børnekultur og i proteiner.

Vi har brug for flere af den slags initiativer. Igen: Danmark må satse i en række nicher. Regeringen satser dog ikke alene på nicher, men også på regioner. F.eks. er der i Nordjylland en stærk elektronikindustri, som er kombineret med stærke offentlige forskningsmiljøer i regionen inden for elektronik.

En anden spændende region er Øresundsregionen, som udgør den stærkeste forsknings-

region i Norden. Der er i dette område et stort potentiale, som vi skal blive bedre til at udnytte til gavn for hele landet. Vi har i Øresundsområdet forskning og virksomheder med speciale inden for medicin, fødevarer og bioteknologi, som ikke findes andre steder i verden.

Med Øresundsbroen bliver der skabt en sammenhængende region med en befolkning på ca. 2,5 mio. indbyggere. Det giver nogle enorme muligheder for forskningssamarbejde, som vi skal udnytte. For eksempel er omkring 60 pct. af den skandinaviske medicinalindustri placeret i den såkaldte »Medicon Valley«. Regeringen udarbejder sammen med den svenske regering en plan, som fremlægges til efteråret, med henblik på at binde Øresundsregionen sammen i ét forskningsnetværk fra kyst til kyst.

Kontant udbytte af forskning

Forskningens resultater angår os alle. Hvis forskningens resultater og nye erkendelser skal være andre til gavn og nytte, er det et krav, at de formidles videre – og meget gerne hurtigt. Det krav må vi stille til forskerne.

Information gør det ikke alene. Det er et vigtigt mål hele tiden at holde sig for øje, at det ikke er nok at producere og informere om mange og gode forskningsresultater – de skal også bruges. Regeringen ser kun en vej: mere effektiv udnyttelse af relevante forskningsresultater. Det gælder både udnyttelse i industrien og nyttiggørelse i den offentlige sektor.

Når den offentlige forsknings kvalitet sættes i forhold til de anvendte forskningskroner får Danmark faktisk megen forskning for pengene. Men når det handler om at udnytte vores forskningsresultater forretningsmæssigt, kan vi blive meget bedre på en række områder. Antallet af patenter pr. indbygger er en af de mest iøjnefaldende indikatorer for, i hvor høj grad udbyttet af Danmarks forskning omsættes i erhvervslivets produktion. Her ligger Danmark lavt placeret. Svenskerne, tyskerne og amerikanerne udtager f.eks. mere end dobbelt så mange patenter som danskerne, som det fremgår af figur 3. Drejer det sig om at stimulere kvalificerede forskeres lyst og evne til at overføre relevante videnskabelige resultater til industrien i form af patenter, halter vi altså bagud i Danmark. Vi mangler imidlertid solid viden om, hvorfor det danske patentalt er så lavt. Findes forklaringen primært hos virksomhederne eller hos forskningsinstitutionerne?